

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
แต่งตั้งเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ศรีวรรณ มีคุณ	ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยบูรพา
2. รองศาสตราจารย์ ดร. สมหมาย แจ่มกระจ่าง	ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
การศึกษาศึกษาและการพัฒนาสังคม
มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและ
จิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
4. พลอากาศเอก เกรียงเดช เจียจันทร์พงษ์	ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษา
กองทัพอากาศ
(อดีตผู้อำนวยการหน่วยบัญชาการ
อากาศโยธิน กองบัญชาการยุทธ
ทางอากาศ กองทัพอากาศ)
5. พลอากาศโท สมชัย พละพงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษกองทัพอากาศ
(อดีตรองผู้อำนวยการหน่วยบัญชาการ
อากาศโยธิน กองบัญชาการยุทธทาง
อากาศ กองทัพอากาศ)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง กระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย

คำชี้แจง

1. ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้นำไปประกอบการเรียบเรียงทำคุณวุฒิพนธ์
2. ข้อมูลทุกเรื่องจะถูกเก็บเป็นความลับ นำไปใช้เฉพาะเพื่อการศึกษาเท่านั้น
3. แบบสอบถามมีทั้งหมด 6 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของทหารกองประจำการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเกณฑ์(คัดเลือก)ทหารกองประจำการ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการฝึกอบรม

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของทหารหลังการฝึกอบรม

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเป็นทหาร

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของทหารกองประจำการ

กรุณาทำเครื่องหมาย (/) ในวงเล็บหน้าข้อความและกรุณาเติมข้อความในช่องว่าง ในแต่ละข้อความ
ความเป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านเป็นกองประจำการพลัดใด

() 1.1 พลัดที่ 1 พ.ศ. 2550

() 1.2 พลัดที่ 2 พ.ศ. 2550

2. ปัจจุบันท่านรับราชการทหารสังกัดใด

() 2.1 กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 จ.นครราชสีมา

() 2.2 กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 4 จ.นครสวรรค์

() 2.3 กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 7 จ.สุราษฎร์ธานี

() 2.4 กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ อย.บขอ.

3. ภูมิลำเนาเดิมก่อนรับราชการของท่าน อยู่เขตใด

- () 3.1 ในเขตเทศบาล, สุขาภิบาล
() 3.2 นอกเขตเทศบาล, สุขาภิบาล

4. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน ก่อนเข้ารับราชการเป็นพลทหารกองประจำการ

- () 4.1 ประถมศึกษา () 4.4 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
() 4.2 มัธยมศึกษา () 4.5 ปริญญาตรี
() 4.3 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) () 4.6 สูงกว่าปริญญาตรี
() 4.7 อื่น ๆ

5. อาชีพเดิมของท่านก่อนรับราชการทหาร

- () 5.1 รับราชการ () 5.4 รับจ้าง
() 5.2 เกษตรกรรม () 5.5 อื่นๆ ระบุ
() 5.3 ค้าขาย

6. ปัจจุบันท่านมีอายุ ปี

- () 20 ปี () 21 ปีขึ้นไป

7. สถานภาพสมรส

- () 7.1 โสด
() 7.2 สมรส
() 7.3 หย่าร้างหรือแยกทาง
() 7.4 คู่สมรสถึงแก่กรรม

8. ก่อนรับราชการทหาร ท่านมีภาระที่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูคนในครอบครัว หรือไม่

- () 8.1 ไม่มี
() 8.2 มี จำนวน คน

ตอนที่ 2 – ตอนที่ 6

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดต่อสิ่งที่ท่านพบเห็นหรือได้รับการปฏิบัติจากหน่วยงานของท่าน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านอย่างมาก
เห็นด้วย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่าน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง ข้อความนั้นมีส่วนตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่าน บ้างบางส่วน ไม่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่าน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง ข้อความนั้น ไม่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่าน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ข้อความนั้น ไม่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่าน อย่างมาก

ตอนที่ 2 กระบวนการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารกองประจำการ

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	พระราชบัญญัติการรับราชการทหาร พ.ศ. 2497					
	หมวด 1 บททั่วไป					
2.	ชายที่มีสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมายทุกคน ต้องรับราชการทหาร					
	หมวด 2 การยกเว้น					
3.	การยกเว้นบุคคลบางประเภทไม่ต้องเข้ารับ ราชการทหารกองประจำการตามพระราชบัญญัติ รับราชการทหาร พ.ศ. 2497					
	หมวด 3 การลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอ					
3.	การกำหนดให้มีการลงทะเบียนทหารกองเกิน เมื่ออายุครบ 18 ปีบริบูรณ์					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4.	หมวด 4 การเรียกคนเข้ากองประจำการ การกำหนดให้มีการเรียกเกณฑ์ทหาร กองประจำการเมื่ออายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ โดยไม่ต้องลงบัญชีทหารกองเกิน					
5.	การกำหนดให้เรียกเกณฑ์ทหารกองเกิน เข้าประจำการเมื่ออายุครบ 21 ปีบริบูรณ์					
	หมวด 5 การตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการ					
6.	การกำหนดให้ทหารกองประจำการอยู่รับ ราชการทหารครบ 2 ปีทุกคนโดยไม่มี การผ่อนผันคุณสมบัติ					
7.	การตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการ ทหารกองประจำการ โดยวิธีจับสลาก					
	หมวด 6 การปลด					
8.	การกำหนดบทลงโทษจำคุก 3 ปี สำหรับ บุคคลที่หลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่มารับ การตรวจเลือกเพื่อเข้ารับราชการทหาร กองประจำการตามหมายเรียกและยังไม่ครบ กำหนดปลดประจำการ					
	หมวด 7 บทกำหนดโทษ					
9.	การกำหนดบทลงโทษสำหรับทหารกองประจำ การที่ขาด นีรราชการทหาร ให้มีอายุความ 10 ปี					

ตอนที่ 3 กระบวนการฝึกอบรม

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	<u>การฝึกอบรมวิทยาทาร</u>					
1.	ครูฝึก ผู้ช่วยครูฝึก เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการฝึกเป็นอย่างดี					
2.	การฝึกอบรมวิทยาทารอย่างหนัก และ มีความเข้มงวดกวดขันในขณะทำการฝึก					
3.	การฝึกอบรมวิทยาทารเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และมีประโยชน์					
4.	การเป็นทหารกองประจำการ ทุกคนจะต้องรับ การฝึกอบรมวิทยาทารตามที่กองทัพกำหนด					
5.	การกำหนดระยะเวลาในการฝึกภาคสนามใน ปัจจุบันที่กำหนดไว้มีความเหมาะสม					
6.	การฝึกอบรมวิทยาทารทำให้มีความยึดมั่นและ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของชาติ					
7.	การฝึกอบรมวิทยาทารทำให้มีการปฏิบัติตน อยู่ในระเบียบวินัยและแบบธรรมเนียมทหาร					
	<u>การฝึกอบรมวิชาชีพ</u>					
8.	การจัดให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพเพิ่มเติม					
9.	การฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพมีความสอดคล้อง กับเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน					
10.	การได้รับการฝึกอบรมวิชาชีพตาม ความต้องการของท่าน					
11.	วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกอบรม มีความพอเพียง					
12.	วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกอบรม มีความเหมาะสม					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
13.	การฝึกอบรมมีความสอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตของท่านก่อนประจำการ					
14.	<u>การศึกษานอกโรงเรียน</u> การเปิดโอกาสให้ทหารกองประจำการได้รับการการศึกษานอกโรงเรียนอย่างเพียงพอ					
15.	การศึกษานอกโรงเรียนทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น					
16.	การศึกษานอกโรงเรียนทำให้ได้พื้นฐานที่ใช้เป็นความรู้ในการศึกษาต่อ					
17.	การศึกษานอกโรงเรียนทำให้ได้แนวทางในการศึกษาต่อ					
18.	การศึกษานอกโรงเรียนทำให้ได้แนวทางและพื้นฐานเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม					
19.	การศึกษานอกโรงเรียนทำให้เกิดแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการดำรงชีวิตที่ดีในสังคม					

ตอนที่ 4 คุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรม

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	<u>ความจงรักภักดี</u>					
1.	ทหารกองประจำการมีความเชื่อว่าการเป็นทหารเป็นหน้าที่ของชายไทยทุกคน					
2.	การปฏิบัติหน้าที่รับราชการทหารตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นสิ่งที่ถูกบังคับให้รับใช้ประเทศชาติ					
3.	การเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่เป็นการตอบแทนอันยิ่งใหญ่เพื่อประเทศชาติ					
4.	การเป็นทหารกองประจำการเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความรักชาติ					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5.	การเป็นทหารกองประจำการทำให้มีความเคารพยี่สิบและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อย่างสูง					
6.	<u>ความเสียสละ</u> การเป็นทหารกองประจำการทำให้รู้สึกมีเกียรติที่ได้เป็นผู้เสียสละเพื่อประเทศชาติ					
7.	การรับราชการทหารกองประจำการควรเปิดโอกาสให้เป็นไปด้วยความสมัครใจ					
8.	การเป็นทหารกองประจำการถือว่าเป็นการเสียสละต่อประเทศชาติ					
9.	คนที่รับราชการกองประจำการจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ					
10.	<u>ทัศนคติต่อการเป็นทหาร</u> ชายไทยทุกคนต้องเข้ารับราชการทหารเหมือนกันหมด โดยไม่ต้องคัดเลือก					
11.	การเป็นทหารกองประจำการทำให้ท่านมีโอกาสได้รับใช้ประเทศชาติ					
12.	การเป็นทหารกองประจำการถือว่าเป็นหน้าที่ของชายไทยทุกคน					
13.	การเป็นทหารกองประจำการถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่มีเกียรติของชายไทย					
14.	การยืมดีจ่ายเงินทดแทนให้กับทางราชการเพื่อไม่ต้องเข้ารับราชการกองประจำการในระหว่างประจำการ					
15.	การเป็นทหารกองประจำการทำให้เสียประโยชน์ในการประกอบอาชีพ					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
16.	การเป็นทหารกองประจำการทำให้มีความลำบากและสูญเสียเสรีภาพส่วนตัว					
17.	<u>การขาดหนี้ราชการทหาร</u> การขาดราชการของทหารกองประจำการเพียงคนเดียวทำให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม					
18.	ภาระครอบครัวของทหารกองประจำการทำให้มีผลต่อการขาดหนี้ราชการทหาร					
19.	การขาดหนี้ราชการของทหารกองประจำการเกิดจากการมีกฎระเบียบ ข้อบังคับมากเกินไป					
20.	การเพิ่มบทลงโทษของทหารกองประจำการที่ขาดหนี้ราชการทหารให้รุนแรงขึ้น					
21.	การมีคนเองกลุ่มได้กระทำการใด ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการเป็นทหารกองประจำการ					
22.	สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ทหารกองประจำการขาดหนี้ราชการทหารคือการปกครองบังคับบัญชาที่ไม่ยุติธรรม					

ตอนที่ 5 ความพึงพอใจในการเป็นทหาร

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	<u>สวัสดิการและค่าตอบแทน</u>					
1.	การเป็นทหารกองประจำการ ได้รับเงินเดือน และเงินเพิ่มพิเศษเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ประจำวัน					
2.	ที่พักอาศัยของทหารกองประจำการมีเพียงพอ สะอาด และถูกสุขอนามัย					
3.	เมื่อเจ็บ ไข้ ได้ป่วย ทหารกองประจำการได้รับ สวัสดิการในด้านการรักษาพยาบาลเป็น อย่างดี					
4.	ทหารกองประจำการได้รับเสื้อผ้าและของใช้ ประจำตัวที่มีคุณภาพตามสิทธิ์อย่างทั่วถึง					
5.	มีร้านสวัสดิการจำหน่ายสินค้าที่จำเป็นในชีวิต ประจำวันในราคาที่เป็นธรรมและเพียงพอ ให้แก่ทหารกองประจำการ					
6.	ทหารกองประจำการมีเวลาส่วนตัวและพักผ่อน อย่างเพียงพอ					
7.	กองทัพบกได้จัดเวลาให้ทหารกองประจำการเพื่อ กลับไปเยี่ยมครอบครัวอย่างพอเพียงและ เป็นธรรม					
	<u>การปกครองบังคับบัญชา</u>					
8.	การเอาใจใส่ดูแลทุกข์ สุข ทหารกองประจำการ อย่างสม่ำเสมอของผู้บังคับบัญชาระดับสูง					
9.	เมื่อทหารกองประจำการมีปัญหาเกิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาระดับสูงและระดับล่าง จะรับฟัง และหาทางแก้ปัญหาให้เสมอ					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
10.	ผู้บังคับบัญชาในระดับล่างของทหารกองประจำการ มีความใกล้ชิดและปกครองบังคับบัญชาด้วยความยุติธรรม					
11.	เมื่อทหารกองประจำการปฏิบัติงานเป็นผลสำเร็จ จะได้รับการยกย่อง ชมเชย จากผู้บังคับบัญชาในระดับสูงและระดับล่างเสมอ					
12.	ผู้บังคับบัญชาในระดับสูงและระดับล่างของทหารกองประจำการยอมรับและสนับสนุนความคิดเห็นหรือวิธีการใหม่ๆ ที่ทหารเสนอ					
13.	<u>สภาพของงาน</u> งานที่ทหารกองประจำการปฏิบัติในปัจจุบัน มีผลทำให้ความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น					
14.	ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานให้ทหารกองประจำการ ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง					
15.	ในการปฏิบัติงานของทหารกองประจำการ ได้รับขวัญและกำลังใจจากผู้บังคับบัญชาเสมอ					

ตอนที่ 6 ผลกระทบทางสังคม

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	<u>โอกาสในการประกอบอาชีพ</u>					
1.	ความรู้ที่ทหารกองประจำการได้รับระหว่าง ประจำการจะมีประโยชน์ที่จะนำไป ประกอบอาชีพในอนาคต					
2.	สมุดประจำตัวทหารกองหนุน (สค.8) เป็น เครื่องยืนยันว่าเป็นบุคคลที่มีคุณภาพในสาขา ของผู้บริหารสถานประกอบการ					
3.	การเป็นทหารกองประจำการทำให้เสียโอกาส ในความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ					
4.	การเป็นทหารกองประจำการทำให้ท่านมีโอกา สหางานทำมากขึ้น					
5.	การเป็นทหารกองประจำการมีรายได้ไม่เพียง พอในการดำรงชีวิตประจำวัน					
	<u>วุฒิภาวะในการดำรงชีวิต</u>					
6.	การเป็นทหารกองประจำการจะทำให้เป็นคนมี ระเบียบวินัยและสามารถนำไปใช้ในครอบครัว และสังคม					
7.	การเป็นทหารกองประจำการทำให้เป็นบุคคล ที่มีคุณค่าและทำประโยชน์ให้แก่ครอบครัว และสังคม					
8.	การเป็นทหารกองประจำการทำให้ไม่ได้รับ การยอมรับจากครอบครัวและสังคม					
9.	การเป็นทหารกองประจำการ จะทำให้เป็นผู้ที่ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัยมากขึ้น					
10.	การเป็นทหารกองประจำการก่อให้เกิดปัญหา ในการดำรงชีวิตในครอบครัวและสังคม					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	<u>การถ่ายทอดพฤติกรรมการเป็นทหารสู่ ครอบครัวและสังคม</u>					
11.	การได้เป็นทหารกองประจำการทำให้มี ความสามารถเป็นผู้นำในชุมชนและใน การพัฒนาความเจริญของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น					
12.	การได้เป็นทหารกองประจำการจะเพิ่ม การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของชาติ					
13.	การได้เป็นทหารกองประจำการจะทำให้ ไม่กระทำความผิดกฎหมายหรือถูกระเบียบข้อบังคับ ของบ้านเมือง					
14.	การได้เป็นทหารกองประจำการทำให้ประสบ ผลสำเร็จในการดำรงชีวิตและเป็นแบบอย่างที่ดี แก่สังคม					
15.	การได้เป็นทหารกองประจำการจะมีโอกาส ได้รับการยกย่องจากสังคมว่าเป็นผู้มีเกียรติ และศักดิ์ศรีในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์					
	<u>โอกาสในการรับราชการทหาร</u>					
16.	การเป็นทหารกองประจำการทำให้ท่าน มีเจตคติที่ดีต่อการรับราชการทหาร					
17.	การเป็นทหารกองประจำการทำให้มีโอกา สในการรับราชการทหารและมีความก้าวหน้า ในอาชีพทหารต่อไป					
18.	การเป็นทหารกองประจำการมีสิทธิพิเศษที่จะ เข้าศึกษาเพิ่มเติมในสถาบันการศึกษาของ ทหารมากยิ่งขึ้น					

ภาคผนวก ค

- พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497
- คำสั่งกระทรวงกลาโหม
- ระบบการตรวจเลือกทหารของต่างประเทศ
- โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับทหารกองประจำการ

พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2497

เป็นปีที่ 9 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารเสียใหม่

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช 2479

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

(1) “วันนับอายุ” ถ้าเกิดพุทธศักราชใดให้ถือว่า มีอายุครบหนึ่งปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นพุทธศักราชที่เกิดนั้น ส่วนการนับอายุต่อไปให้นับแต่เฉพาะปีถัดพุทธศักราชแล้ว ถ้าไม่ปรากฏปีเกิดให้นายอำเภอท้องที่เป็นผู้กำหนดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) “ทหารกองเกิน” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์และยังไม่ถึงสามสิบปีบริบูรณ์ ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา 16 หรือผู้ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา 18 แล้ว

(3) “ทหารกองประจำการ” หมายความว่า ผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนกองประจำการและได้เข้ารับราชการในกองประจำการจนกว่าจะได้ปลด

(4) “ทหารกองหนุนประเภทที่ 1” หมายความว่า ทหารที่ปลดจากกองประจำการโดยรับราชการในกองประจำการจนครบกำหนด หรือทหารกองเกินซึ่งสำเร็จการฝึกวิชาทหารตามกฎหมาย ว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร และได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วปลดเป็นกองหนุนตามพระราชบัญญัตินี้

(5) “ทหารกองหนุนประเภทที่ 2” หมายความว่า ทหารที่ปลดจากกองเกินตามมาตรา 39 หรือปลดจากกองประจำการตามมาตรา 40

(6) “พ้นราชการทหารประเภทที่ 1” หมายความว่า ทหารซึ่งถูกปลดโดยที่ได้รับราชการในชั้นต่าง ๆ จนครบกำหนดหรือโดยที่พิการทุพพลภาพ หรือมีโรคซึ่งไม่สามารถจะรับราชการได้ในระหว่างรับราชการทหารตามพระราชบัญญัตินี้

(7) “พันราชการทหารประเภทที่ 2” หมายความว่า ทหารกองหนุนประเภทที่ 2 ที่มีอายุสี่สิบหกปีบริบูรณ์แล้ว หรือทหารกองเกิน หรือทหารกองหนุนประเภทที่ 2 ซึ่งพิการทุพพลภาพ หรือมีโรคอันไม่สามารถจะรับราชการทหารได้ในระหว่างรับราชการทหารตามพระราชบัญญัตินี้ หรือนายทหารสัญญาบัตรที่ถูกปลดโดยถูกถอดยศหรือออกจากยศ

(8) “ทหารประจำการ” หมายความว่า ทหารซึ่งรับราชการตามที่ กระทรวงกลาโหมกำหนด ซึ่งไม่ใช่ทหารกองประจำการ

(9) “อำเภอ” หมายความว่า รวมถึงกิ่งอำเภอด้วย

(10) “ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่า รวมถึงที่ว่าการกิ่งอำเภอด้วย

(11) “นายอำเภอ” หมายความว่า ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย

มาตรา 5 บุคคลซึ่งต้องลงบัญชีทหารกองเกิน ให้ลงบัญชีที่อำเภอดังต่อไปนี้

(1) บุคคลซึ่งบิดามารดามีชีวิตอยู่ หรือถ้าบิดาถึงแก่กรรมแล้วมารดายังมีชีวิตอยู่ หรือถ้าทั้งบิดาและมารดาถึงแก่กรรมแล้วมีผู้ปกครอง ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่บิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครองมีภูมิลำเนาแล้วแต่กรณี

(2) บุคคลซึ่งเกิดนอกสมรสและบิดามีได้จดทะเบียนรับรองบุตร หรือถ้ามารดาถึงแก่กรรมแล้วมีผู้ปกครอง ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่มารดา หรือผู้ปกครองมี ภูมิลำเนา แล้วแต่กรณี

(3) บุคคลนอกจากที่กล่าวใน (1) และ (2) หรือบุคคลที่ไม่อาจลงบัญชีทหาร กองเกินตาม (1) หรือ (2) ได้ไม่ว่าด้วยกรณีใดก็ตาม ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่บุคคล นั้นมีภูมิลำเนา ถ้าบุคคลนั้น ไม่ปรากฏภูมิลำเนาก็ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่พบ ตัวบุคคลนั้น

เมื่อได้ลงบัญชีทหารกองเกินแล้วให้ถือว่าผู้นั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่อำเภอ ได้ลงบัญชีทหารกองเกิน ภูมิลำเนาทหารให้มีได้เพียงแห่งเดียว

มาตรา 6 การเรียกและการตรวจเลือกคนเข้าเป็นทหารกองประจำการถึงการยกเว้นและ การปลดทหารซึ่งอยู่ในกองประจำการ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับการเรียกปลดการตรวจเลือกคนเข้า เป็นทหารกองประจำการ การยกเว้น และการปลดทหาร

การเรียกคนเข้ากองประจำการเป็นทหาร ให้กระทรวงมหาดไทยทำได้โดยตกลงกับ กระทรวงกลาโหม

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 7 ชายที่มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย มีหน้าที่รับราชการทหารด้วยตนเองทุกคน

มาตรา 8 การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการ ให้กระทำด้วยวิธีเรียกมาตรวจเลือก หรือจะรับเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้

ถ้ามีความจำเป็น การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการจะไม่กระทำในบางท้องที่ก็ได้

มาตรา 9 ทหารกองเกินซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ และยังไม่ถึงสามสิบปีบริบูรณ์ เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างที่จะต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ และเมื่อต้องเข้ากองประจำการ จะต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการมีกำหนดสองปี ส่วนผู้ซึ่งมีคุณสมบัติพิเศษหรือเมื่อมีกรณีพิเศษ จะให้รับราชการทหารกองประจำการน้อยกว่าสองปีตามที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้ แต่สำหรับผู้ซึ่งมีคุณสมบัติพิเศษนั้นจะอ้างสิทธิดังกล่าวได้ต่อเมื่อได้แสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก หรือต่อหน่วยทหารที่ตนร้องขอเข้ารับราชการในวันร้องขอ

วันเริ่มเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ให้นับแต่วันที่ขึ้นทะเบียนกองประจำการในกรณีที่ทหารกองเกิน

หมวด 2

การยกเว้น

มาตรา 13 บุคคลดังต่อไปนี้ยกเว้นไม่ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ คือ

(1) พระภิกษุที่มีสมณศักดิ์ หรือที่เป็นเปรียญ และนักบวชในพระพุทธศาสนา แห่งนิกายจีน หรือญวนที่มีสมณศักดิ์

(2) คนพิการทุพพลภาพซึ่งไม่สามารถเป็นทหารได้

(3) บุคคลซึ่งไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นทหารได้เฉพาะบางท้องที่ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“มาตรา 14 บุคคลดังต่อไปนี้ เมื่อลงบัญชีทหารกองเกินแล้ว ไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

(1) พระภิกษุ สามเณร และนักบวชในพระพุทธศาสนาแห่งนิกายจีน หรือ ญวน ซึ่งเป็นนักธรรมตามที่กระทรวงศึกษารับรอง

(2) นักบวชศาสนาอื่นซึ่งมีหน้าที่ประจำในกิจของศาสนา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และผู้ว่าราชการจังหวัดออกใบสำคัญให้

(3) บุคคลซึ่งอยู่ในระหว่างการฝึกวิชาทหารตามหลักสูตรที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร

(4) นักเรียนโรงเรียนเตรียมทหารของกระทรวงกลาโหม

(5) ครูซึ่งประจำการทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และผู้ว่าราชการจังหวัดออกใบสำคัญให้ไว้

(6) นักศึกษาของศูนย์กลางอบรมการศึกษาผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ

(7) นักศึกษาของศูนย์ฝึกการบินพลเรือนของกระทรวงคมนาคม

(8) บุคคลซึ่งได้รับสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ

(9) บุคคลซึ่งได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกครั้งเดียว ตั้งแต่สิบปีขึ้นไป หรือเคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหลายครั้งรวมกัน ตั้งแต่สิบปีขึ้นไป หรือเคยถูกศาลพิพากษาให้กักกัน

การไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติ และการออกใบสำคัญตาม (2) และ (5) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

“มาตรา 15 บุคคลซึ่งพ้นจากฐานะตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 13 (1) และมาตรา 14 (1) (2) (3) (5) (6) หรือ (7) มาตรา 27 (2) หรือมาตรา 29 (3) ให้แจ้งด้วยตนเองต่อนายอำเภอท้องที่ที่ตนอยู่ หรือทำการประจำ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากฐานะเช่นนั้นและให้นายอำเภอออกใบรับให้ ถ้าผู้นั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่อำเภออื่น ให้ยื่นขออำเภอที่ได้รับแจ้งแจ้งต่อไปยังนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของผู้นั้น

หมวด 3

การลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอ

มาตรา 16 บรรดาชายซึ่งมีสัญชาติไทย เมื่อมีอายุย่างเข้าสิบแปดปีในพุทธศักราชใดให้ไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินภายในพุทธศักราชนั้น

ผู้ใดไม่สามารถไปลงบัญชีทหารกองเกินด้วยตนเองได้ ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะ และเชื่อถือได้ไปแจ้งแทนให้นายอำเภอสอบสวน เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ ถ้าไม่มีผู้มาแจ้งแทน ให้ถือว่าผู้นั้นหลีกเลี่ยง ชดเชย ไม่มาลงบัญชีทหารกองเกิน

เมื่อได้รับการขอลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา 16 นี้ให้นายอำเภอออกใบสำคัญหรือใบรับให้ผู้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้เป็นหลักฐาน หากใบสำคัญชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่เพื่อขอรับใบสำคัญใหม่โดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละหนึ่งบาท แต่ถ้การชำรุดหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยก็ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ผู้ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกิน ตามมาตรา 16 แล้วให้ถือว่าเป็นทหารกองเกินตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ของพุทธศักราชถัดไป

การลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๗ ในเดือนกันยายนทุกปี ให้นายอำเภอจัดการประกาศให้ผู้ที่มีอายุถึงเขตที่จะต้องลงบัญชีทหารกองเกิน ไปลงบัญชีทหารกองเกินตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖

ประกาศเช่นว่านี้ ให้นายอำเภอปิดไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอและ ณ ที่เปิดเผยตามชุมชน ในท้องที่นั้นกับให้นายอำเภอส่งประกาศให้กำนันผู้ใหญ่บ้านเพื่อนำไปแจ้งให้ราษฎรในท้องที่ของตนทราบด้วย

มาตรา ๑๘ บุคคลซึ่งยังมีได้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอพร้อมกับคนชั้นปีเดียวกัน เพราะเหตุใด ๆ ก็คือถ้าอายุยังไม่ถึงสี่สิบหกปีบริบูรณ์ ให้ปฏิบัติทำนองเดียวกับมาตรา ๑๖ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สามที่จะปฏิบัติได้ แต่จะให้ผู้อื่นแจ้งแทนไม่ได้ ถ้านายอำเภอจะเรียกตัวลงบัญชีทหารกองเกินก็ย่อมทำได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว

เมื่อได้รับการลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ ให้นายอำเภอออกใบสำคัญหรือใบรับให้ไว้เป็นหลักฐานหากใบสำคัญชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่เพื่อขอรับใบสำคัญใหม่โดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละหนึ่งบาท แต่ถ้าการชำรุดหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยก็ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ผู้ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ แล้วให้ถือว่าเป็นทหารกองหนุนตั้งแต่ลงบัญชีทหารกองเกินแต่ถ้ามีอายุครบกำหนดปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ตามมาตรา ๓๙ เมื่อได้ลงบัญชีทหารกองเกินแล้วให้ปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ทันที

การลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีและแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ เมื่อจำเป็นนายอำเภอมีอำนาจประกาศเรียกบุคคลที่ได้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ที่อำเภอตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๘ แล้ว ไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ได้ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันประกาศ

ประกาศเช่นว่านี้ ให้นายอำเภอปิดไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ และ ณ ที่เปิดเผยตามชุมชน ในท้องที่นั้นกับให้นายอำเภอส่งประกาศให้กำนันผู้ใหญ่บ้านเพื่อนำไปแจ้งราษฎรในท้องที่ของตนทราบด้วย

ผู้ใดไม่สามารถจะไปลงบัญชีทหารกองเกินด้วยตนเองได้ ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและพอจะเชื่อถือได้ไปแจ้งแทน ถ้าไม่มีผู้แทนให้ถือว่าผู้นั้นหลีกเลี่ยงชัดเจน

เมื่อได้รับการขอลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ ให้นายอำเภอออกใบสำคัญหรือใบรับให้ไว้เป็นหลักฐานหากใบสำคัญชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่เพื่อขอรับ

ใบสำคัญใหม่โดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละหนึ่งบาท แต่ถ้การชำระหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยก็ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา 20 บุคคลตามมาตรา 13 (1) และ (3) ให้ยกเว้นไม่ต้องลงบัญชีทหารกองเกิน

มาตรา 21 บุคคลดังต่อไปนี้ไม่ต้องแสดงตนก่อนนายอำเภอ ตามมาตรา 16 มาตรา 18 หรือ มาตรา 19 คือ

(1) สามเณรเปรียญ

(2) ผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างควบคุมหรือคุมขังของเจ้าพนักงาน

แต่ให้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด 4

การเรียกคนเข้ากองประจำการ

มาตรา 22 บุคคลที่อยู่ในกำหนดออกหมายเรียกมาตรวจเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการ นั้นคือผู้ที่เป็นทหารกองเกิน

มาตรา 23 การที่จะเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการกองประจำการเมื่อใด อายุใดบ้าง และที่ครั้งนั้นให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 24 การเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการนั้น ให้นายอำเภอ ออกหมายเรียกทหารกองเกินซึ่งลงบัญชีทหารกองเกินไว้ตามมาตรา 16 มาตรา 18 และ มาตรา 19 มาตรวจเลือก ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 25 ทหารกองเกินเมื่อมีอายุย่างเข้ายี่สิบเอ็ดปีในพุทธศักราชใดต้องไปแสดงตน เพื่อรับหมายเรียกที่อำเภอท้องที่ที่ซึ่งเป็นภูมิลำเนาทหารของตนภายในพุทธศักราชนั้น

ทหารกองเกินที่พ้นจากฐานะการยกเว้นตามมาตรา 14 (3) หรือการผ่อนผันตามมาตรา 27 (2) และมาตรา 29 (3) ในพุทธศักราชใด ต้องไปแสดงตนเพื่อรับหมายเรียกหรือเพื่อจำหน่ายบัญชีทหารกองเกินตามแต่กรณี ที่อำเภอท้องที่ที่ซึ่งเป็นภูมิลำเนาทหารของตน ภายในพุทธศักราชนั้น

ผู้ใดไม่สามารถจะไปรับหมายเรียกด้วยตนเองได้ ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะ และพอจะเชื่อถือได้ไปรับหมายเรียกแทน ถ้าไม่มีผู้แทนให้ถือว่าผู้นั้นหลีกเลี่ยงขัดขืน

มาตรา 26 ในเดือนตุลาคมทุกปี ให้นายอำเภอจัดการประกาศให้ทหารกองเกินที่มีอายุย่างเข้ายี่สิบเอ็ดปีในพุทธศักราชนั้น ไปแสดงตนเพื่อรับราชการ ให้กำหนดผู้ใหญ่อำเภอเพื่อนำไปแจ้งให้ราษฎรให้ท้องที่ของตนทราบด้วย

มาตรา 27 ทหารกองเกินซึ่งถูกเรียกต้องมาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือกตามกำหนดหมายนั้น โดยนำใบสำคัญทหารกองเกิน บัตรประจำตัวประชาชนและประกาศนียบัตร

หรือหลักฐานการศึกษามาแสดงด้วย ถ้าไม่มาหรือมาแต่ไม่เข้ารับการตรวจเลือกหรือไม่อยู่นกว่าการตรวจเลือกแล้วเสร็จ ให้ถือว่าทหารกองเกินนั้นหลีกเลี่ยงขัดขืนไม่มาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือก เว้นแต่

(1) ข้าราชการซึ่งได้รับคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยปัจจุบันทันด่วนให้ไปราชการอื่นสำคัญยิ่งหรือไปราชการต่างประเทศโดยคำสั่งของเจ้ากระทรวง

(2) นักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(3) ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ราชการ หรือโรงงานอื่นใดในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม อันเป็นอุปสรรคในการรบหรือการสงครามและอยู่ในความควบคุมของกระทรวงกลาโหม

(4) บุคคลซึ่งกำลังปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยทหารในราชการทหาร

(5) เกิดเหตุสุดวิสัย

(6) ไปเข้าตรวจเลือกที่อื่น

(7) บัญชีไม่สามารถจะมาได้ โดยให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้มาแจ้งต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก

กรณีตาม (1) (2) (3) หรือ (4) ต้องได้รับการผ่อนผันเฉพาะคราวจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

หมวด 5

การตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการ

มาตรา 28 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนดผู้ดำรงตำแหน่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้บัญชาการกองพล เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจเลือกและคณะกรรมการชั้นสูง

มาตรา 28 ทวิ ให้ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนดตามมาตรา 28 แต่งตั้งคณะกรรมการการตรวจเลือกขึ้นในท้องที่และแต่ละจังหวัดเพื่อทำการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ โดยให้ประกอบด้วยนายทหารสัญญาบัตรซึ่งมียศไม่ต่ำกว่าพันโทหนึ่งคน และประธานกรรมการ นายทหารสัญญาบัตรซึ่งมียศหรือเทียบเท่าไม่สูงกว่าประธานกรรมการไม่เกินสองคน สัสดีจังหวัดหรือผู้แทนหนึ่งคน ซึ่งมีได้ประจำอยู่ในท้องที่จังหวัดที่ตรวจเลือกนั้น และนายทหารสัญญาบัตร ซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้น 1 สาขาเวชกรรมหนึ่งคนหรือหลายคนเป็นกรรมการ ถ้าไม่แต่งตั้งนายทหารสัญญาบัตรซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะดังกล่าวเป็นกรรมการได้ก็ให้แต่งตั้งผู้อื่นซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้น 1 สาขาเวชกรรมแทน

หน้าที่ของกรรมการตรวจสอบและวิธีการตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 28 ตรี ให้ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนดมาตรา 28 แต่งตั้งคณะกรรมการชั้นสูงขึ้นในท้องที่แต่ละจังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทนหนึ่งคน เป็นประธานกรรมการเจ้าหน้าที่สัสดีซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าสัสดีจังหวัดหนึ่งคน และข้าราชการอื่นซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าอีกหนึ่งคน เป็นกรรมการ

กรรมการชั้นสูงต้องไม่เป็นบุคคลเดียวกันกับกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการชั้นสูงมีอำนาจพิจารณาตัดสินกรณีที่มีคำร้องขอตามมาตรา 31 หรือกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างกรรมการตรวจสอบซึ่งทำคำชี้แจงเสนอขึ้นมา

คำตัดสินของคณะกรรมการชั้นสูง ให้เป็นที่สุด

มาตรา 28 จัตวา ให้นายอำเภอท้องที่ที่การตรวจสอบมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) จัดสถานที่ทำการตรวจสอบ

(2) จัดเจ้าหน้าที่และเอกสารเกี่ยวกับการตรวจสอบ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบได้ในวันตรวจสอบ

(3) จัดคนซึ่งมาตรวจสอบให้รวมอยู่เป็นตำบลเพื่อฟังเรียกชื่อ

(4) สอบสวนบุคคลซึ่งร้องขอให้เหตุต่างๆ แล้วมอบเรื่องให้คณะกรรมการตรวจสอบ

พิจารณา

(5) ตรวจสอบและบันทึกเรียกชื่อของอำเภอผลการตรวจสอบ

(6) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 29 เมื่อได้คัดคนที่ยกเว้นด้วยเหตุต่างๆ ออกแล้ว ถ้ามีจำนวนทหารกองเกินที่จะรับราชการเป็นทหารกองประจำการได้มากกว่าจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการ ให้ผ่อนผันแก่ประเภทบุคคล ดังต่อไปนี้

(1) บุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบิดาหรือมารดาซึ่งไร้ความสามารถ หรือพิการทุพพลภาพ หรือชราจนหาเลี้ยงชีพไม่ได้และ ไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู แต่ถ้ามีบุตรหลายคนจะต้องเข้ากองประจำการพร้อมกัน คงผ่อนผันให้คนเดียวตามแต่บิดาหรือมารดาจะเลือก ถ้าบิดาหรือมารดาไม่สามารถจะเลือกได้ก็ให้คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาผ่อนผันให้หนึ่งคน

(2) บุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบุตรซึ่งมารดาตาย หรือไร้ความสามารถหรือพิการทุพพลภาพและบุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงพี่หรือน้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดาซึ่งบิดามารดาตาย ทั้งนี้เมื่อบุตรหรือพี่น้องนั้นหาเลี้ยงชีพไม่ได้ และ ไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู

(3) บุคคลที่อยู่ในระหว่างการศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้อ้างสิทธิตาม (1) หรือ (2) แต่งมาตรานี้ ต้องร้องขอผ่อนผันก่อนนายอำเภอท้องที่ก่อนวัน
 ตรวจสอบเข้ากองประจำการ ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เว้นแต่ในกรณีพิเศษซึ่งไม่ใช่ความผิดของผู้ร้อง
 และผู้ร้องต้องต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ในวันตรวจสอบตามมาตรา 30 อีกหนึ่งครั้ง
 นายอำเภอต้องสอบสวนหลักฐานไว้เสียก่อนวันตรวจสอบ เพื่อคณะกรรมการตรวจสอบจะได้
 ตัดสินได้ทันที การขอผ่อนผันตาม (1) ให้ปฏิบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ถ้าไม่สามารถจะผ่อนผันกันทั้งสามประเภทได้ เพราะจะทำให้คน ไม่พอจำนวนที่ฝ่าย
 ทหารต้องการให้ผ่อนผันคนประเภทที่ 1 และประเภทที่ 2 รวมกันก่อน ถ้าคนยังเหลือจึงผ่อนผันคน
 ประเภทที่ 3 ถ้าจำนวนคนในประเภทใดจะผ่อนผัน ไม่ได้ทั้งหมดต้องให้คนประเภทนั้นจับฉลาก

มาตรา 30 ถ้าผู้ที่ถูกเรียกมาตรวจสอบเห็นว่า ตนควรจะได้รับยกเว้นหรือผ่อนผันต้อง
 นำหลักฐานมาแสดงต่อคณะกรรมการตรวจสอบก่อนจับฉลากหรือก่อนกำหนดให้เข้ากอง
 ประจำการ ในกรณีที่ไม่มีกรจับฉลากมีดังนี้ ให้ถือว่าหมดสิทธิที่จะได้รับการยกเว้นหรือผ่อนผัน

มาตรา 31 ในการตรวจสอบคนเข้ากองประจำการนั้น ถ้าผู้ที่ต้องเข้ากองประจำการเห็นว่า
 คณะกรรมการตรวจสอบตัดสิน ไม่ถูกหรือไม่ยุติธรรม ก็ให้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการชั้นสูงได้ แต่
 ให้ตั้งขึ้นก่อนเข้ากองประจำการก่อนจนกว่าจะได้รับคำตัดสินของคณะกรรมการชั้นสูง

มาตรา 32 ถ้าปรากฏว่าทหารกองเกินซึ่งมีอายุไม่เกินสิบแปดปีบริบูรณ์ และยังไม่ถึงสามสิบปี
 บริบูรณ์ในปีที่จะเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ไปทำมาเลี้ยงชีพในท้องที่อำเภออื่นและ
 นายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหาร ใดส่งหมายเรียก ไปยังนายอำเภอท้องที่ที่ผู้นั้นไปอยู่มอบแทน
 ให้ เมื่อได้รับหมายเรียกแล้วแต่ไม่สามารถจะไปตามหมายนั้นได้ เพราะ ไม่มีคำพาหนะหรือจะไป
 ไม่ทัน ผู้นั้นต้องรับแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่ที่ไปอยู่ เมื่อนายอำเภอท้องที่นั้นสอบสวนได้ความจริง
 ก็ให้เข้ารับการตรวจสอบพร้อมกับคนในอำเภอท้องที่ที่ไปอยู่ แต่ถ้าไม่สามารถส่งเข้ารับการตรวจ
 เลือกในอำเภอท้องที่นั้นได้ ก็ให้นายอำเภอรีบจัดส่งผู้นั้น ไปรับการตรวจสอบยังอำเภอท้องที่
 ใกล้เคียงตามที่เห็นสมควร

ให้นายอำเภอท้องที่ที่รับเข้าตรวจเลือกแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่ที่ออกหมายเรียก

มาตรา 33 ทหารกองเกินที่หลีกเลี่ยงจัดขึ้นตามมาตรา 27 ถ้าไม่ขัดต่อการเป็นทหาร
 กองประจำการก็ให้ผู้นั้นเข้ารับราชการทหารกองประจำการในปีนั้นหรือปีถัดไป โดยไม่ต้องจับฉลาก

มาตรา 34 ทหารกองเกินที่ถูกเข้ากองประจำการผู้ใด จักต้องเริ่มเข้ารับราชการทหาร
 กองประจำการเมื่อใด ให้นายอำเภอท้องที่ที่รับเข้าตรวจเลือกเป็นผู้กำหนด และให้นายอำเภอ
 ออกหมายนัดเพื่อให้ทหารกองเกินผู้นั้นมา ณ ที่อำเภอท้องที่ตามที่ได้กำหนดไว้ในวัน เพื่อเข้า
 รับราชการทหารกองประจำการ ถ้าทหารกองเกินผู้นั้น ไม่มาตามนัด ให้ถือว่าหลีกเลี่ยงจัดขึ้น

มาตรา 35 ทหารกองเกินที่ถูกเข้ากองประจำการ เมื่อเริ่มเข้ารับราชการทหารกองประจำการ เมื่อใดให้รับขึ้นทะเบียนกองประจำการ โดยไม่ชักช้า

ทหารกองประจำการต้องรับราชการประจำอยู่ในหน่วยทหารตามที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารกำหนดให้เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดสอบความพร้อมพร้อม และในการระดมพล

“มาตรา 36 ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนมีหน้าที่เข้ารับราชการทหาร ในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบเพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดสอบความพร้อมพร้อมและในการระดมพล

กระทรวงกลาโหมมีอำนาจกำหนดให้ทำการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดสอบความพร้อมพร้อมตามที่เห็นสมควร ส่วนการระดมพลให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

การเรียกเข้ารับราชการทหารตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงกลาโหมเป็นผู้จัดเตรียมและอำนวยความสะดวก และให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ดำเนินการเรียกและส่งทหารเข้ารับราชการตามความประสงค์ของกระทรวงกลาโหม

การผ่อนผัน ไม่ต้องเรียกหรือไม่ต้องเข้ารับราชการทหารตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 37 ทหารกองเกินและทหารกองหนุนที่ถูกเรียกเข้ารับราชการตามมาตรา 36 และทหารกองประจำการ ต้องอยู่ในวินัยทหารเหมือนทหารกองประจำการ

หมวด 6

การปลด

มาตรา 38 การปลดทหารกองประจำการเป็นทหารกองหนุนชั้นที่ 1 นั้น ถ้ากระทรวงกลาโหมเห็นว่ามิเหตุจำเป็นจะเลื่อนกำหนดเวลาปลดไป ก็ให้ส่งเลื่อนไปได้ตามความจำเป็น

มาตรา 39 ทหารกองเกินเมื่อมีอายุครบกำหนดปลดแล้ว ให้ปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ 2 ตามลำดับ คือ

อายุสามสิบปีบริบูรณ์ เป็น ทหารกองหนุนชั้นที่ 2

อายุสี่สิบปีบริบูรณ์ เป็น ทหารกองหนุนชั้นที่ 3

อายุสี่สิบหกปีบริบูรณ์ เป็น พันราชการทหารประเภทที่ 2

มาตรา 40 ทหารกองประจำการ ถ้าต้องจำขังหรือจำคุกครั้งเดียว หรือหลายครั้ง เมื่อมีกำหนดวันที่จะต้องพ้นหรือต้องโทษรวมได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก็ดี หรือทหารกองประจำการผู้ใด

ซึ่งกระทรวงกลาโหมเห็นว่าจะทำให้เสื่อมเสียแก่ราชการทหารด้วยประการใดๆ ก็ดีจะปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ 2 ก็ได้

ให้ผู้ราชการจังหวัดพร้อมด้วยสัสดีจังหวัดออกใบสำคัญให้แก่ทหารที่ถูกปลดนี้ไว้เป็นหลักฐานใบสำคัญนี้ หากชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งก่อนายอำเภอท้องที่เพื่อรับใหม่โดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละหนึ่งบาท แต่ถ้การชำรุดหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัย ก็ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา 41 ทหารกองประจำการ ทหารกองเกิน หรือทหารกองหนุน ซึ่งยังไม่ครบกำหนดปลด พันราชการทหาร ถ้าพิการทุพพลภาพ หรือมีโรคซึ่ง ไม่สามารถจะรับราชการทหาร ได้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ให้ปลดพันราชการทหารประเภทที่ 1 หรือที่ 2 แล้วแต่กรณี

ถ้าเป็นนายทหารสัญญาบัตรถูกปลดหรือออกจากยศ ก็ให้ปลดเป็นพันราชการทหารประเภทที่ 2

ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพร้อมด้วยสัสดีจังหวัดออกหนังสือสำคัญหรือใบสำคัญให้แก่ทหารตามประเภทที่ถูกปลดไว้เป็นหลักฐาน

หมวด 7

บทกำหนดโทษ

มาตรา 42 หนังสือซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ให้ไว้แก่บุคคลใด ถ้าชำรุดหรือสูญหายแล้ว บุคคลนั้นไม่แจ้งด้วยตนเองก่อนายอำเภอท้องที่ เพื่อรับใหม่ตามความในมาตรา 9 มาตรา 16 มาตรา 18 มาตรา 19 หรือมาตรา 40 ภายในกำหนดสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่สามารแจ้งได้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับ ไม่เกินสิบสองบาท

มาตรา 42 ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 12 มาตรา 12 หรือมาตรา 15 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ บุคคลใดได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา 16 แล้ว แต่ยังไม่เป็นทหารกองเกิน ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 12 หรือมาตรา 12 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 44 บุคคลใด ไม่มาลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา 16 หรือมาตรา 18 หรือไม่มาลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ตามมาตรา 19 หรือไม่ยอมลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา 21 หรือไม่มารับหมายเรียกที่อำเภอตามมาตรา 25 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าก่อนที่เจ้าหน้าที่ยกเรื่องขึ้นพิจารณาความผิด บุคคลนั้นได้มาขอลงบัญชีทหารกองเกิน หรือขอลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ หรือมาขอรับหมายเรียกที่อำเภอด้วยตนเองหรือให้บุคคลซึ่ง บรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้มาแทนตนแล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 45 บุคคลใดหลีกเลี่ยงขจัดขึ้นไม่มาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือก เข้ารับราชการทหารกองประจำการตามหมายเรียกของนายอำเภอ หรือมาแต่ไม่เข้ารับการตรวจเลือก หรือไม่อยู่จนกว่าการตรวจเลือกแล้วเสร็จ หรือหลีกเลี่ยง หรือขจัดขึ้นด้วยประการใด ๆ เพื่อจะไม่ให้ เข้ารับราชการทหารกองประจำการตามพระราชบัญญัติ หรือบุคคลใดเข้ารับราชการทหารกอง ประจำการแทนผู้อื่น หรือเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือ ผู้อื่น โดยสัญญาว่าจะช่วยเหลือผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินสามปี

มาตรา 46 ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนผู้ใดหลีกเลี่ยงหรือขจัดขึ้นไม่เข้ารับราชการ ทหารในการเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อม หรือในการระดมพลตาม มาตรา 36 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสี่ปี

มาตรา 47 ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนผู้ใดหลีกเลี่ยงหรือขจัดขึ้นไม่เข้ารับราชการ ทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบตามมาตรา 36 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือ ปรับ ไม่เกินสามร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 48 บุคคลใดทำร้ายร่างกายตนเอง หรือให้ผู้อื่นทำเพื่อจะให้พ้นจากการรับราชการ ทหาร ตามพระราชบัญญัติ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไปจนถึงแปดปี

ผู้สมรู้เห็นใจในการทำร้ายร่างกายเพื่อความมุ่งหมายดังกล่าวนี้ มีความผิดต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปจนถึงสี่ปี

มาตรา 49 บุคคลใดใช้อุบายหลอกลวงให้เจ้าหน้าที่หลงเชื่อโดยเจตนาหลีกเลี่ยงให้พ้น จากการเข้ารับราชการทหารตามพระราชบัญญัตินี้จนเป็นผลสำเร็จ หรือยุยงเสียดสอนจนเกิด ความผิดตามมาตรา นี้ มีความผิดต้องระวางโทษไม่เกินสามปี

หมวด 8

บทเฉพาะกาล

มาตรา 50 ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้

ก. การลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นอันใช้ได้

ข. หมายเรียกคนเข้ารับราชการในกองประจำการ ซึ่งได้ออกไว้ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นอันใช้ได้ เว้นแต่บุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ต้องปฏิบัติตามหมายเรียกนั้น

ค. ผู้ที่ยังอยู่ในกองประจำการตามพระราชบัญญัติเดิม ต้องรับราชการทหารต่อไปจนกว่าครบกำหนดปลด

ง. ผู้ที่ยังอยู่ในกองหนุนชั้นที่ 1 ชั้นที่ 2 หรือชั้นที่ 3 ตามพระราชบัญญัติเดิมต้องอยู่ในกองหนุนชั้นนั้น ๆ ต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

จ. ผู้ที่ถูกปลดพ้นราชการทหารตามพระราชบัญญัติเดิม ให้เป็นอันพ้นตลอดไป

ฉ. ผู้ที่เป็นทหารกองเกินอยู่ตามพระราชบัญญัติเดิม ให้เป็นทหารกองเกินตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 9

การรักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา 51 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงร่วมกัน เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

คำสั่งกระทรวงกลาโหม

ที่ 918/2547

เรื่อง กำหนดอัตราเงินเดือนของทหารกองประจำการ

ตามคำสั่ง กท.ที่ 715/2540 ลง 18 ส.ค.40 เรื่องกำหนดอัตราเงินเดือนของทหารกองประจำการ ได้กำหนดอัตราเงินเดือนของทหารกองประจำการ ซึ่งเข้ารับราชการในกองประจำการตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.2497 ไว้แล้วนั้น

เพื่อให้การได้รับเงินเดือนของทหารกองประจำการเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ 9 มี.ค.47 เห็นชอบมาตรการปรับค่าตอบแทนข้าราชการ ตามที่คณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติเสนอ และแนวทางดำเนินการตามหนังสือคณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติที่ นร. 1008.1/1570 ลง 29 เม.ย.47 เรื่องการปรับอัตราเงินเดือนจากบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ.2538 เข้าสู่บัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการ พ.ศ.2547 ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ.2521 จึงให้

1. ยกเลิกคำสั่ง กท.ที่ 715/2540 ลง 18 ส.ค.40 เรื่องกำหนดอัตราเงินเดือนของทหารกองประจำการ

2. เลื่อนขั้นเงินเดือนทหารกองประจำการ ซึ่งเข้ารับราชการในกองประจำการตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.2497 โดยให้ได้รับเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ท้ายพระราชกฤษฎีกา การปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการ พ.ศ. 2547 ดังนี้

2.1 ทหารกองประจำการปีที่ 1 รับเงินเดือน ระดับ พ.1 ชั้น 3

2.2 ทหารกองประจำการปีที่ 1 ซึ่งผ่านหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ รับเงินเดือน ระดับ พ.1 ชั้น 16

2.3 ทหารกองประจำการปีที่ 1 ซึ่งอยู่ในระหว่างการฝึกหลักสูตรทหารใหม่ หรืออยู่ระหว่างการฝึกหลักสูตรสิบตรี จำตรี จำอากาศตรี กองประจำการ รับเงินเดือน ระดับ พ.1 ชั้น 17

2.4 ทหารกองประจำการปีที่ 2 รับเงินเดือน ระดับ พ.1 ชั้น 18

2.5 ทหารกองประจำการซึ่งทำหน้าที่ครูทหารใหม่ หรือทำหน้าที่ผู้คุมในเรือนจำทหาร รับเงินเดือน ระดับ พ.1 ชั้น 19

2.6 ทหารกองประจำการซึ่งได้รับการแต่งตั้งยศเป็นสิบตรี จ่าตรี จ่าอากาศตรี
กองประจำการ รับเงินเดือน ระดับ พ.1 ชั้น 20
ทั้งนี้ ตั้งแต่ 1 เม.ย. 47 เป็นต้นไป
ตั้ง ณ วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ.2547

รับคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

(ลงชื่อ) พล.อ. อู้ด เบื้องบน

(อู้ด เบื้องบน)

ปลัดกระทรวงกลาโหม

การแจกจ่าย

- ปล.กท., รอง ปล.กท. (1), (2), (3), (4), ปพ.พิเศษ สป., ปย.สป., และ ทน.ผสธ.ประจำ

รมว.กท.

- สด., รอ., บก.ทหารสูงสุด, ทบ., ทร. และ ทอ.

- สน.ปล.กท., สงป.กท., สลก.สป., สยธ.กท., สวพ.กท., สนม.กท., ธน., กก.กท.,

ศอพท. (พท.ศอพท., อท.ศอพท., ศอว.ศอพท., รกท.ศอพท.) จำนวน 5 ชุด และ สดช.กท.

- จก.สม., รอง จก.สม., ผช.จก.สม. (1) และ (2)

- นขต.สม., นขต.สภพ.สม. และ นขต.สสน.สม.

แผนการปฏิบัติรองรับกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้ทหารกองประจำการ ที่จะปลดเป็นกองหนุนได้มีงานทำ

1. หลักการและเหตุผล

กระทรวงกลาโหม (ทอ.) และกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (ชื่อเดิม) ปัจจุบันคือ กระทรวงแรงงาน ได้ทำข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการจัดฝึกอาชีพให้แก่ทหารกองประจำการเพื่อให้มีความรู้ ทักษะ ในวิชาชีพ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ เมื่อปลดประจำการไปแล้ว รวมทั้งสามารถนำวุฒิบัตรรับรองผลการฝึกเทียบผลการเรียน ตาม โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาได้ต่อไป โดย ทอ. และกระทรวงแรงงานจะต้องให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 5 ปี เริ่มตั้งแต่ น.ค. 47 ถึง ก.ย. 51

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อส่งเสริมให้ทหารกองประจำการที่จะปลดเป็นทหารกองหนุนได้มีงานทำ และประกอบอาชีพ ตามความรู้ความสามารถ

1.2 เพื่อพัฒนา และยกระดับฝีมือแรงงาน ะหว่างที่เป็นทหารกองประจำการ และนำแรงงานดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศเป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน และการขาดแคลนแรงงานได้อีกทางหนึ่ง

1.3 เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อบุคคลที่จะเข้ามารับใช้ชาติ โดยการเป็นทหารกองประจำการให้มีใจรักหน่วยงานของตน รักกิจการทหารและรักงานอาชีพ

2. เป้าหมายการดำเนินการ

2.1 ฝึกวิชาชีพให้กับทหารกองประจำการของ ทอ. ทั้งประเทศ (อย.๓/ กองบิน/ ร.ร. การบิน๓) ประมาณปีละ 5,000 คน

2.2 ฝึกอาชีพตามที่ทหารกองประจำการสนใจ

2.3 ฝึกอาชีพตามหลักสูตร และได้รับใบรับรอง

2.4 ฝึกงานในสถานประกอบการก่อนปลดประจำการ

3. วิธีดำเนินการ

3.1 ความรับผิดชอบของ ทอ.

3.1.1 จัดทหารกองประจำการเข้ารับการฝึก

3.1.2 จัดเตรียมสถานที่ฝึกอบรม

3.1.3 จัดหาวัสดุอุปกรณ์สมทบตามความสามารถ

3.1.4 ดูแลทรัพย์สินทางราชการที่กระทรวงแรงงานนำไปใช้ในการฝึกอบรม

3.1.5 จัดพาหนะในการเดินทางสำหรับผู้เข้ารับการฝึก กรณีที่มีการฝึกอบรม ณ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานหรือศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดและในกรณีที่มีการฝึกในสถานประกอบการ

3.2 ห้วงเวลาในการฝึกอบรมและแนะแนวอาชีพ

3.2.1 ฝึกอบรมใน ภาคที่ 1 ตอนที่ 3 ของหลักสูตรพลทหารกองประจำการ

3.2.1.1 ผลัดที่ 1 ระหว่างเดือน ก.ย. - ต.ค.

3.2.1.2 ผลัดที่ 2 ระหว่างเดือน มี.ค. - เม.ย.

3.2.2 แนะแนวอาชีพ ในภาคที่ 3 ของหลักสูตรพลทหารกองประจำการ

3.2.2.1 ผลัดที่ 1 ระหว่างเดือน มี.ค. - เม.ย. (ปีถัดไป)

3.2.2.2 ผลัดที่ 2 ระหว่างเดือน ก.ย. - ต.ค. (ปีถัดไป)

4. หลักสูตร

จัดฝึกอาชีพตามหลักสูตรการฝึก เตรียมเข้าทำงานของกระทรวงแรงงาน รวมทั้งการแนะแนวอาชีพและฝึกอาชีพอิสระ แต่ละหลักสูตรใช้เวลาการฝึกอย่างน้อย 320 ชั่วโมง จำนวน 6 กลุ่มอาชีพ คือ

4.1 กลุ่มช่างก่อสร้าง

4.2 กลุ่มช่างเชื่อมและโลหะแผ่น

4.3 กลุ่มช่างยนต์

4.4 กลุ่มช่างไฟฟ้า

4.5 กลุ่มช่างอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์

4.6 การติดตามและประเมินผล

ให้ อบ.๑/ การบิน/ ร.ร. การบินฯ รายงานผลให้ ทอ. (ผ่าน กพ.ทอ.) ทราบ หลังการปฏิบัติภายใน 30 วัน

4.7 เจ้าหน้าที่ดำเนินการฝึก

4.7.1 อบ.๑/ กองบิน/ ร.ร.การบินฯ จัด จนท. อำนวยความสะดวกดำเนินการที่ ทอ.

รับผิดชอบ

4.7.2 กระทรวงแรงงาน จัดหลักสูตรและวิทยากร

4.8 สถานที่

4.8.1 ณ ที่ตั้งหน่วย

4.8.2 สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด

5. งบประมาณ

5.1 กระทรวงแรงงาน รับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

5.1.1 งบประมาณค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม

5.1.2 หลักสูตร และวิทยากร

5.1.3 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม

5.2 กระทรวงกลาโหม (ทอ.) รับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

5.2.1 จัดหาผู้เข้ารับการฝึกตามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด

5.2.2 จัดเตรียมสถานที่ฝึกอบรม

5.2.3 จัดหาวัสดุ อุปกรณ์สมทบ ตามความสามารถของเหล่าทัพ

5.2.4 ขฟ. สำหรับยานพาหนะในการเดินทาง เพื่อฝึกอบรมในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด และในสถานประกอบการ

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทหารกองประจำการที่จะปลดเป็นกองหนุน ได้รับการพัฒนาฝีมือแรงงาน ประมาณ 5,000 คน/ปี

6.2 ทำให้ทหารกองประจำการที่จะปลดเป็นกองหนุน ได้รับการทดสอบมาตรฐาน ฝีมือแรงงาน

6.3 ทำให้ ทอ. ได้รับสนับสนุนนโยบายของชาติในการบรรเทาปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคอุตสาหกรรม (แรงงานที่มีฝีมือ)

7. หน่วยผู้รับผิดชอบโครงการ

7.1 กพ.ทอ.

7.2 กบ.ทอ.

7.3 สปช.ทอ.

7.4 บสอ.

7.5 ออ.บชอ.

7.6 กองบิน/ ร.ร.การบิน

7.7 พอ.บมอ.

ระบบการตรวจเลือกทหารของต่างประเทศ

ประเทศสาธารณเกาหลี (เกาหลีใต้)

1. การแบ่งประเภทการรับราชการทหาร แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

- 1.1 First Militia Service ได้แก่ บุคคลที่มีสัญชาติเกาหลี มีอายุระหว่าง 18 – 36 ปี ซึ่งมีได้เป็นทหารประจำการ (Active Service) หรือ Recruit Service
- 1.2 Active Service (ทหารประจำการ) ได้แก่ พลทหารที่ถูกเกณฑ์หรือพลอาสาสมัคร นายทหารชั้นประทวน Warrant Officer นายทหารสัญญาบัตร
- 1.3 Reserve Service (ทหารกองหนุน) ได้แก่ บุคคลที่ออกจากประจำการและบุคคลที่ถูกกฎหมายกำหนดให้เป็นคนประเภทนี้
- 1.4 Recruit Service ได้แก่ บุคคลที่มีได้เป็นทหารประจำการ และบุคคลที่ถูกกฎหมายกำหนดให้เป็นคนประเภทนี้
- 1.5 Second Militia Service ได้แก่ บุคคลที่ไม่สามารถเป็นทหารประจำการ ทหารกองหนุน และ Recruit Service ได้

2. ระบบการรับราชการทหาร กองทัพบกสาธารณรัฐเกาหลีกำหนดให้เข้าเป็นทหารกองประจำการได้ 2 ระบบ คือ

- 2.1 ระบบเกณฑ์ทหาร สำหรับเข้าประจำการในกองทัพบกและนาวิกโยธิน
- 2.2 ระบบอาสา สำหรับเข้าประจำการในกองทัพอากาศ และกองทัพบก (เฉพาะเหล่าเทคนิค)

3. เวลาในการรับราชการ

- 3.1 ทหารบกและนาวิกโยธิน เป็นระยะเวลา 26 เดือน
- 3.2 ทหารเรือ (เว้นนาวิกโยธิน) และทหารอากาศ เป็นระยะเวลา 30 เดือน

4. หน่วยรับผิดชอบในการตรวจเลือกทหาร

- 4.1 Korea Institute for Defenses Analysis (KIDA) เป็นผู้วางแผนวิเคราะห์วิจัยและวางแผนนโยบายด้านความต้องการกำลังพล
- 4.2 Office Military Man Power (OMMA) เป็นหน่วยรับผิดชอบในการตรวจเลือก การเรียกพล และการระดมพลในยามสงคราม
- 4.3 Regional Omma เป็นสำนักงานประจำภาคมี 6 แห่ง และที่กรุงโซล 1 แห่ง
- 4.4 Omma Branch Office เป็นสำนักงานสาขาซึ่งปฏิบัติงานเช่นเดียวกับ Regional Omma แต่เล็กกว่ามี 3 แห่ง

5. การรับราชการในกองทัพสาธารณรัฐเกาหลี

5.1 การลงทะเบียนเป็น First Militia Service

5.1.1 ในแต่ละปีหัวหน้าส่วนราชการประจำถิ่น UF (เมือง) Myon (เมืองเล็ก ๆ) Dong (ตำบล) จะตรวจสอบเอกสารจาก Family Record (ทะเบียนบ้าน) เมื่อทราบ ข้อมูลชายสัญชาติเกาหลีที่มีอายุ 17 ปี รายงานตามลำดับชั้นถึงสำนักงาน Omma เพื่อบันทึก ข้อมูลในคอมพิวเตอร์

5.1.2 เมื่อชายสัญชาติเกาหลีมีอายุ 18 ปี จะต้องไปแสดงตนเพื่อลงทะเบียนเป็น First Militia Service ณ สำนักงานท้องถิ่น

5.2 Examination for Conscription (การตรวจสอบโดยการเกณฑ์ทหาร)

เมื่ออายุครบ 19 ปี หัวหน้าสำนักงาน Omma ประจำภาค Kushi, UP, Myon จะแจ้งทางไปรษณีย์ให้ทราบถึงวัน เวลา และสถานที่ให้ First Militia Service แต่ละคนไปเข้าทดสอบที่ Omma ประจำภาคหรือหน่วยเคลื่อนที่

5.3 เรื่องที่ทำการทดสอบ มี 2 ประเภท คือ

5.3.1 Personality Inventory or Personality Test (การทดสอบสุขภาพทางจิต) เพื่อเป็นการทดสอบลักษณะนิสัยที่ผิดปกติโดยจิตแพทย์

5.3.2 Physical Examination (การตรวจร่างกาย)

5.3.2.1 การ X-RAY วัดความสูง น้ำหนัก และวัดรอบตัว

5.3.2.2 การตรวจเกี่ยวกับฟัน หู ตา และตรวจภายใน

5.3.2.3 หัวหน้าศัลยกรรมแพทย์ทหารจะเป็นผู้กำหนด Grade ของร่างกาย ออกเป็น 7 Grade ดังนี้

(1) Grade 1 – 4 รับราชการทหาร

(2) Grade 5 ไม่ผ่านการทดสอบ กำหนดเป็น Second Militia Service

(3) Grade 6 พ้นจากการรับราชการ (คล้ายกับคนจำพวกที่ 4)

(4) Grade 7 จะต้องกลับมาทดสอบใหม่ ภายในระยะเวลา 1 ปี (คล้ายคนจำพวกที่ 3) Aptitudetest (การทดสอบความถนัด) พิจารณาจากร่างกาย การศึกษา คุณวุฒิ ความชำนาญพิเศษ อาชีพ โดยพิจารณาภายในห้วงระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี

6. การตัดสินใจของคณะกรรมการตรวจเลือก

6.1 Conscription Office (ประธานกรรมการตรวจเลือก) จะเป็นผู้ตัดสินใจว่า ผู้ใดผ่านหรือไม่ผ่านการตรวจเลือกทหาร โดยใช้ข้อมูลจากผลการตรวจร่างกาย (Grade 1 – 7) และผลการศึกษาในการประกาศผลการตรวจเลือกทหาร

6.2 ผู้ที่มีผลการตรวจร่างกาย Grade 1 – 2 และสำเร็จศึกษา Middle School (มัธยมต้น) ขึ้นไป จะกำหนดให้เป็นทหารประจำการ (Active Service)

6.3 ผู้ที่มีผลการตรวจร่างกาย Grad 3 – 4 และสำเร็จการศึกษา Primary School ขึ้นไป จะกำหนดให้เป็น Recruit Service ประเภทนี้ใช้สำหรับเรียกคนเพื่อป้องกันประเทศ (Defence Call Up)

6.4 การกำหนดวันให้ผู้ผ่านการตรวจเลือกทหารเข้ารับราชการเป็น Active Service ในวันใด จะแจ้งให้ทราบทางไปรษณีย์เมื่อมีอายุครบ 20 ปี

6.5 ถ้าบุคคลใดเห็นว่า ผลการตรวจสอบของคณะกรรมการ ดัดสนไม่ถูกต้องหรือไม่ยุติธรรม ให้รีบร้องเรียนได้ โดยยื่นร้องต่อเจ้าหน้าที่รับคำร้อง ซึ่งอยู่ ณ สถานที่ทดสอบ

7. กำหนดการเกณฑ์เข้าเป็นทหารประจำการ (Active Service)

7.1 หัวหน้า Regional Omma ของผู้ที่เป็น First Militia Service จะเป็นผู้ตกลงใจ กำหนดวันที่แน่นอนในการเข้าเป็นทหารประจำการ

7.2 ผู้หลักเลียง ชัดขึ้น ไม่ไปรายงานตัวตามกำหนด เมื่อได้รับโทษตามที่กำหนด (เสียค่าปรับ) Regional Omma จะกำหนดให้บุคคลเหล่านี้เข้ารับราชการในกองประจำการโดยทันที

7.3 First Militia Service ผู้ใด เมื่อถูกกำหนดให้ไปรายงานตัวแล้ว หากย้ายภูมิลำเนา จะต้องไปรายงานตัวตามที่หัวหน้าส่วนราชการท้องถิ่นของภูมิลำเนาเดิมกำหนด

7.4 บุคคลจะพ้นจากรับราชการ เมื่ออายุ 31 ปี และจะถูกกำหนดเป็น Recruit Service

7.5 ผู้ที่อยู่ต่างประเทศเป็นการถาวร (โดยได้รับอนุญาตจากต่างประเทศที่ไปอยู่ให้อยู่อย่างถาวร) จะพ้นจากการรับราชการทหาร

8. การขอผ่อนผันในการทดสอบ สำหรับการตรวจเลือกทหารและวันเข้ารับราชการทหาร

8.1 การขอผ่อนผันในการทดสอบสำหรับการตรวจเลือกทหาร จะมีลักษณะคล้าย ๆ กับของไทย โดยเฉพาะนักเรียน นิสิต นักศึกษา ทั้งที่ศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ

8.2 การขอผ่อนผันไม่ไปเข้ารับราชการตามวันเวลาที่กำหนด (หลังทดสอบแล้ว) สามารถกระทำได้เมื่อมีเหตุจำเป็น เช่น การศึกษา ผู้ปกครองเสียชีวิต

8.3 การขอยกเว้นจากการเข้ารับราชการในฐานะทหารประจำการ (Active Service) เป็น Recruit Service ภายหลังจากการได้ทำการทดสอบสำหรับการตรวจเลือกแล้ว สามารถกระทำได้เมื่อมีเหตุจำเป็น เช่น บุคคลที่เป็นผู้เดียวที่หาเลี้ยงครอบครัว บิดามารดาเสียชีวิตแล้ว เป็นนักโทษ เป็นถูกกำพร้า

9. การนำระบบ Computer เข้ามาใช้ในการเรียกเกณฑ์

9.1 ในแต่ละปีส่วนราชการประจำถิ่น UP, Myon, Dong จะตรวจสอบชายสัญชาติเกาหลีที่มีอายุ 17 ปี) ทางเอกสารจาก Family Record แล้วรายงานไปยัง Regional Omma เพื่อบันทึกข้อมูล และ Online ไปยัง Omma (Computer Center)

9.2 เมื่อชายเกาหลีมาลงบัญชีเป็น First Militia Service ที่ส่วนราชการประจำถิ่นแล้ว จะได้ผลการศึกษาและประวัติที่ละเอียด และรายงานผลไปยัง Regional Omma และ Online ไปยัง Omma

9.3 ในการทดสอบ (Examination for Conscription) ณ Regional Omma ก็จะบันทึกข้อมูลใน Computer และใช้ Computer แสดงผลการทดสอบ (Examination for Conscription) โดยใช้ผลการตรวจร่างกาย (กิตติคะแนน) ผลการศึกษา ความถนัด โดยคิดผลเฉลี่ยเป็นเปอร์เซ็นต์สรุปได้ว่า สิ่งที่น่าสนใจในการตรวจเลือกทหารของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) คือ

1. การตรวจเลือกทหาร ได้นำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในทุกขั้นตอน
2. หน่วยรับผิดชอบในการตรวจเลือกทหาร
3. การรับราชการในกองทัพสาธารณรัฐเกาหลี
4. กำหนดการเกณฑ์เข้าเป็นทหารกองประจำการ (Active Service)
5. การผ่อนผันในการทดสอบ สำหรับการตรวจเลือกทหาร และวันเข้ารับราชการทหาร

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

1. กองทัพปลดปล่อยประเทศจีน แบ่งประเภทกำลังออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ทหารประจำการ ได้แก่ ทหารที่ไปรับราชการอยู่ในกองทัพปลดปล่อยประชาชนจีน เป็นกำลังหลักที่ใช้ในการป้องกันประเทศจากการรุกรานของข้าศึก เช่น พลทหารกองประจำการ นายทหารชั้นประทวน และนายทหารสัญญาบัตร

1.2 กำลังสำรอง เป็นกำลังที่ใช้สนับสนุนกองทัพปลดปล่อยประชาชนจีนในยามสงคราม ซึ่งต้องการขยายกำลังและทดแทนการสูญเสีย นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งที่มาของกำลังพลที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคนิคให้กับกองทัพอีกด้วย

2. การเกณฑ์ทหาร ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีระบบการเกณฑ์ทหารคล้ายกับของไทย มีหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เป็นกฎหมายว่า บุคคลที่มีสัญชาติจีนทุกคน (ทุกเชื้อชาติ) มีหน้าที่รับราชการทหาร โดย

2.1 ผู้ที่จะต้องรับราชการทหาร สาธารณรัฐประชาชนจีน กำหนดให้ชาย – หญิง สามารถเข้ารับราชการทหารในกองทัพลดปล่อยประชาชนจีน ดังนี้

2.1.1 ชายอายุ 18 – 22 ปี

2.1.2 หญิง อายุตามความต้องการของกองทัพ

2.2 ระยะเวลาในการรับราชการ

2.2.1 ทหารบก มีกำหนด 3 ปี

2.2.2 ทหารเรือ ทหารอากาศ มีกำหนด 4 ปี (ตามความต้องการของกองทัพและตามความสมัครใจ)

3. การดำเนินการเกณฑ์ทหาร เนื่องจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมีประชากรมากกว่า 1,000 ล้านคน ดังนั้น การดำเนินการเกณฑ์ทหารจำเป็นต้องมีรายละเอียดและการปฏิบัติที่ใช้เวลา มาก จึงมีการแบ่งขั้นตอนออกเป็น 7 ขั้นตอน คือ

3.1 ขั้นที่ 1 การนำและจัดตั้งสำนักงานการเกณฑ์ คณะรัฐมนตรี และ คณะกรรมการบริหารทหารกลางจะเป็นผู้กำหนดการเรียกเกณฑ์ขึ้นในแต่ละมณฑลและมหานคร โดยมีกระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยรับผิดชอบในการปฏิบัติ ซึ่งจะมีการตั้งสำนักงานการเรียก เกณฑ์ขึ้น ในแต่ละเขตการปกครองของมณฑล เขตปกครองพื้นที่ และหน่วยกำลังอาวุธประชาชน

3.2 ขั้นที่ 2 การลงทะเบียน (1 มกราคม – 30 กันยายน ของทุกปี) บุคคลผู้มีสัญชาติจีน ทุกคนเมื่อมีอายุครบ 18 ปีในพุทธศักราชใด จะต้องไปแสดงตนเพื่อลงทะเบียน ณ สถานีทะเบียน ที่แต่ละหน่วยกำลังอาวุธประชาชนจัดตั้ง โดยจะไปจัดตั้งสถานีทะเบียน ณ สถานที่ทำงาน รัฐวิสาหกิจ ตำบล ถนน โดยทั่วไปในเขตพื้นที่ของตน ทั้งนี้ 30 กันยายน ของทุกปี การปฏิบัติ ในขั้นนี้ นับว่าสำคัญมาก เพราะเป็นการคัดกำลังพล ผู้ที่ยกเว้น ผ่อนผัน หรือ ไม่มีคุณสมบัติ ในการเข้ารับราชการทหารในขั้นต้นออกไป การปฏิบัติของสถานีทะเบียน มีดังนี้

3.2.1 ก่อนลงทะเบียน เจ้าหน้าที่ของสถานีลงทะเบียนจะตรวจสอบบุคคลที่อายุ ครบ 18 ปี และสถานที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่โดยผ่านทางเจ้าหน้าที่ตำรวจ

3.2.2 ส่งใบแจ้งให้บุคคลที่มีอายุครบ 18 ปีให้ทราบกำหนดเวลและสถานที่ ที่จะไปลงทะเบียน

3.2.3 บุคคลที่มีอายุ 18 ปี ไปแสดงตนที่สถานีลงทะเบียน เพื่อลงทะเบียน โดยจะแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพ ที่อยู่อาศัย คุณสมบัติ ให้แก่เจ้าหน้าที่ทราบ

3.2.4 เจ้าหน้าที่ทำการตรวจร่างกาย (ด้วยตา) และตรวจสอบด้านการเมือง (ข้อมูลจากตำรวจ)

3.2.5 คัดบุคคลที่มีสิทธิ ยกเว้น ผ่อนผัน และผู้ไม่มีคุณสมบัติเหมาะสม (ร่างกาย สภาพการเมือง) ออก เพื่อลดจำนวนคนไปเขตรตรวจสอบขั้นต่อไปให้ลดน้อยลง

3.2.6 แจกบัตรให้กับบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะรับราชการทหาร เพื่อจะรายงานตัวเข้าปฏิบัติในขั้นต่อไป (หลังจากนั้นจะปล่อยกลับบ้าน)

3.3 ขั้นที่ 3 การโฆษณาให้เข้ารับราชการ

3.3.1 ห้วงเวลาในการปฏิบัติระหว่างขั้นที่ 2 การลงทะเบียนและขั้นที่ 4 การตรวจสอบด้านการเมืองและสุขภาพ มีระยะเวลาห่างกันมาก (ประมาณ 30 วัน)

3.3.2 ใช้การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อประเภทต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความรักชาติและกระตือรือร้นในการเป็นทหารในห้วงระยะเวลาใกล้เคียงทหาร

3.3.3 เรื่องที่ทำการโฆษณา และประชาสัมพันธ์

ก. ให้การศึกษาลัทธิรักชาติ

ข. ให้การศึกษาเกี่ยวกับวีรชนในอดีตรของชาติ

ค. ให้ทราบเกี่ยวกับกฎหมายในการเกณฑ์

3.3.4 หากมีผู้หลบหนี ขั้นแรกจะให้มีการส่งสอนอบรม หากไม่แก้ไขจะใช้บทลงโทษทางกฎหมายที่รุนแรง

3.4 ขั้นที่ 4 การตรวจสอบด้านการเมืองและสุขภาพ (พฤศจิกายน – ธันวาคม)

3.4.1 แต่ละสำนักงานการเกณฑ์ (ตำบล/ อำเภอ/ เมือง) จะเป็นผู้ปฏิบัติในการดำเนินการตรวจสอบทั้งสองอย่างนี้

3.4.2 การตรวจสอบด้านการเมือง เจ้าหน้าที่หลักในการปฏิบัติ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยใช้ข้อมูลจากโรงเรียนและเขตการปกครองที่ประชาชนผู้นั้นอาศัยอยู่ รวมทั้งของตำรวจด้วย ไม่รับผู้ที่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดีกับผู้ที่มีความคิดทางการเมืองที่ไม่ดี

3.4.3 การตรวจด้านสุขภาพ โดยสำนักงานสาธารณสุขท้องถิ่น (ประจำท้องที่ทำการเกณฑ์) โดยจะตรวจเพื่อคัดคนที่ เป็นโรคที่ขัดกับการรับราชการทหาร กับตรวจความสมบูรณ์ของร่างกาย

3.5 ขั้นที่ 5 อนุมัติให้เข้าประจำการ (พฤศจิกายน – ธันวาคม)

3.5.1 สำนักงานการเกณฑ์จะใช้แนวทางการพิจารณาในการอนุมัติตามที่หน่วยเหนือกำหนด

3.5.2 การพิจารณาให้ดูจากผลการตรวจสอบสถานภาพและพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีเงื่อนไขที่ดีกว่า (โดยจัดเป็นลำดับ) เกี่ยวกับ

ก. การศึกษา

ข. ความสามารถพิเศษ

3.5.3 สำนักงานการเกณฑ์อนุมัติให้เข้าประจำการ

3.5.4 แจกผลการอนุมัติไปให้ถึงที่อยู่แต่ละคน (ถ้าไม่เห็นด้วย ร้องทุกข์ได้ที่
สำนักงานการเกณฑ์)

3.5.5 ขึ้นทะเบียนกองประจำการ

3.5.6 บุคคลผู้มีคุณสมบัติที่จะเป็นทหารได้ แต่ไม่ถูกส่งเข้ากองประจำการ เช่น
ไม่ประสงค์จะรับราชการทหาร กลุ่มที่เกินจำนวนที่ต้องการ คนจำพวกนี้จะต้องเสียเงินชดเชยให้กับ
ทางราชการ (พวกที่อยู่ในกำหนดที่จะต้องเข้ากองประจำการ แต่ไม่ประสงค์จะเข้ารับราชการทหาร
ต้องเสียเงินชดเชยในอัตราที่สูงกว่า)

3.6 ชั้นที่ 6 การนัดหมายทหารเกณฑ์ (ให้เสร็จสิ้นวันก่อนวันสิ้นปีเก่า)

3.6.1 แต่ละช่วงที่มีการเรียกเกณฑ์หน่วยที่จะรับทหารจะต้องจัดนายทหารไป
ประสานงาน ณ สำนักงานการเกณฑ์ เพื่อให้การเกณฑ์ทหารเป็นไปตามความต้องการของกองทัพบก

3.6.2 หน่วยที่รับทหารจะจัดรถไปรับทหารใหม่ ณ ที่ที่ประสานไว้กับทางอำเภอ
เพื่อปฏิบัติตามระเบียบการรับมอบทหารใหม่และปฏิบัติตามแผนการขนส่งเข้าหน่วย

3.6.3 แบ่งแยกทหารและแจกจ่ายเครื่องแบบ

3.6.4 สำนักงานการเรียกเกณฑ์จัดพิธีส่งทหารที่สถานีรถยนต์ ขนส่งรถไฟ และ
เครื่องบิน

3.7 ชั้นที่ 7 การตรวจสอบ (เมื่อทหารถึงหน่วยแล้ว)

3.7.1 หน่วยที่รับตัวทหารทำการตรวจร่างกายซ้ำโดยใช้แพทย์ทหาร

3.7.2 เมื่อพบคนที่ไม่เหมาะสม ดำเนินการส่งตัวกลับไปยังสำนักงาน
การเรียกเกณฑ์ ภายใน 45 วัน

3.7.3 หน่วยที่พบบุคคลที่ไม่เหมาะสม เก็บเครื่องแบบ และทำการสอนอบรม
ก่อนปลดออกจากกองทัพบก

3.7.4 สำนักงานการเรียกเกณฑ์ที่ถูกพบคนที่ไม่เหมาะสม รับผิดชอบใน
การดำเนินการส่งตัวกลับจนถึงภูมิลำเนา

4. สิทธิ

4.1 ขณะรับราชการ

4.1.1 ไม่ต้องจ่ายค่าไปรษณีย์ (ส่งจดหมายฟรี)

4.1.2 ได้รับกรรมสิทธิ์ในการครอบครองที่ดิน

4.1.3 ครอบครัวจะได้รับสวัสดิการและการประกันภัยเช่นเดียวกับกำลัง

ประจำการ

4.1.4 หากมีที่ดินที่อยู่อาศัยในเมือง จะได้รับสิทธิในการได้รับที่อยู่ก่อนบุคคลอื่น

4.1.5 ครอบครัวที่อยู่ในชนบทจะได้รับเงินชดเชยจากผู้ที่ไม่เข้ารับราชการใน

ท้องถิ่นเดียวกัน

4.1.6 ครอบครัวผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองจะได้รับเงินชดเชยจากโรงงาน รัฐวิสาหกิจ และจากผู้ที่ไม่เข้ารับราชการ

4.1.7 ครอบครัวจะได้รับการช่วยเหลือด้านความเป็นอยู่ เช่น ส่งคนไปช่วยทำนา ช่วยงานที่บ้าน การดำรงชีพ โดยหน่วยกำลังอาวุธประชาชนเป็นผู้ดำเนินการ

4.1.8 ครอบครัวได้รับสิทธิลดค่าใช้สถานที่ของรัฐบาล

4.2 เมื่อออกจากราชการ

4.2.1 คนที่ออกจากราชการเนื่องจากพิการ หรือเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ และพิการหรือเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ทางด้านธุรการ ตลอดจนด้านโรคภัยไข้เจ็บ จะได้รับเงินชดเชยตามลำดับความพิการและครอบครัวได้รับสิทธิลดค่ารักษาพยาบาล

4.2.2 รัฐจะจ่ายเงินชดเชยให้เมื่อออกจากราชการ

4.2.3 รับผิดชอบส่งตัวทหารที่ออกจากประจำการกลับภูมิลำเนาเดิม

4.2.4 ผู้ที่มาจากชนบท กรรมกร รัฐวิสาหกิจ จะสามารถกลับเข้าทำงานตามเดิม หรือหางานที่เหมาะสมให้

4.2.5 ผู้ที่ปลดจากประจำการหากอาศัยอยู่ในเมืองและไม่มีงานทำจะจัดหางานให้

4.3 สิทธิพิเศษอื่น ๆ

4.3.1 สิทธิในการสอบเข้าศึกษาในวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เช่น หากได้คะแนนเท่ากัน ผู้ที่ผ่านการเกณฑ์ทหารจะได้รับสิทธิเข้าศึกษาก่อน

4.3.2 ทหารที่พิการ เมื่อปลดจากประจำการ รัฐในท้องถิ่นจะจัดหางานและดูแลความเป็นอยู่ให้

4.3.3 ได้รับสิทธิซื้อตัวโดยสารครั้งราคาและไม่ต้องรอคิว

4.3.4 ได้รับการฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ทหารที่ปลดจากกองประจำการ

ประเทศสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศมหาอำนาจของโลก และเป็นประเทศผู้นำของโลกเสรี เดิมสหรัฐอเมริกาใช้ระบบการเกณฑ์ทหารเป็นหลักในการจัดหาทหารเข้าประจำการ แต่หลังจาก สงครามเย็นสิ้นสุดลงด้วยการล่มสลายของสหภาพโซเวียตในปี 2532 ทำให้ภัยคุกคามของ สหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไป จากการเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก หรือ การทำสงครามตามแบบดั่งกำลังขนาดใหญ่ หรือแม้แต่สงครามนิวเคลียร์ซึ่งเป็นภัยคุกคามที่ไม่ แน่นนอน อาจเกิดความขัดแย้งด้านเศรษฐกิจ ความเป็นชาตินิยม และแหล่งทรัพยากรขึ้นที่ใด ๆ ในโลกก็ได้ โดยเฉพาะในจุดที่เป็นผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาตรงไหนก็ได้ สหรัฐจึงปรับปรุง กองทัพจากสมัยสงครามเย็นให้เป็นกองทัพที่สามารถจะส่งกำลังไปปฏิบัติการในยุทธบริเวณใด ๆ ที่เกิดวิกฤตการณ์ขึ้นได้ทัน กำลังรบดังกล่าวมีลักษณะ ดังนี้ (อภิชาติ ชีรธำรงค์, 2539, หน้า 29-34)

1. ปรับปรุงกองทัพให้ทันสมัยเป็นการใช้กำลังที่เล็งลงจากกำลังที่ตั้งอยู่ในสหรัฐ ปฏิบัติ การกิจกว้างขวางทั่วโลก
2. การปรับปรุงระบบอาวุธ
3. ยาวชิงสนับสนุน
4. การปรับลดและวางกำลังพล

การได้มาซึ่งกำลังทหารจากบุคคลพลเรือน

สหรัฐอเมริกาได้กำลังทหาร (พลทหารประจำการ) จากการรับสมัครจากบุคคลพลเรือน สัญชาติสหรัฐ ซึ่งมีอายุ 18 ปี โดยจะสมัครด้วยตัวเองที่ Recruiting Office ใกล้บ้าน หรือกรอก ใบสมัครใน Electronic Form โดยมีระยะเวลาประจำการ 2 ปี ซึ่งจะใช้แรงจูงใจจากสิทธิและ ผลประโยชน์ที่จะ ได้รับการเข้าประจำการในกองทัพ (กระทรวงกลาโหมสามารถขอเพิ่มสิทธิ และผลประโยชน์จากรัฐสภาได้เป็นคราว ๆ ไปเมื่อมีแรงจูงใจไม่พอ) เป็นหลักในการดึงดูดใจ เยาวชนที่สำเร็จการศึกษาระดับ High School แล้วให้สมัครเข้ารับราชการ แรงจูงใจเหล่านี้ได้แก่

1. การได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาคนละไม่เกิน 50,000 เหรียญ
2. ได้รับเงินกู้เพื่อการศึกษาคนละไม่เกิน 65,000 เหรียญ
3. ได้รับ โบนัสในการเข้าประจำการคนละไม่เกิน 20,000 เหรียญ
4. ระบบการเข้าประจำการใหม่เป็นเวลา 2 ปี
5. ได้รับให้สามารถฝึกอาชีพ 1 ใน 250 สาขา
6. ความภูมิใจที่มีส่วนในการเข้ารับใช้ชาติที่สืบเนื่องมามากกว่า 200 ปีแล้ว
7. ได้รับการประกันการได้รับเงินเดือนและสิทธิด้านอื่น ๆ

โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับทหารกองประจำการ

1. เป็นโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับ กระทรวงกลาโหม ดำเนินงานทางการศึกษาแก่ระบบโรงเรียน ตามนโยบายรัฐบาล
2. กลุ่มเป้าหมายคือ ทหารกองประจำการที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาชั้น ป. 6 ให้สามารถสำเร็จการศึกษาชั้น ป. 6 ผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ชั้น ป. 6 สามารถสำเร็จการศึกษาชั้น ม.3 ผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ชั้น ม. 3 สามารถสำเร็จการศึกษาชั้น ม. 6 ภายในระยะเวลาที่เข้ามาประจำการ ในกองทัพ
3. ใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2530 วิธีเรียนทางไกลที่ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องมาเข้าเรียนทุกวัน และครูพบครูประจำกลุ่ม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ยังมีการ โอนวิชาชีพในส่วนที่ทหารจัดสอนให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนตามหลักสูตรนี้จึงไม่ทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานหลักทางทหาร
4. แต่งตั้งข้าราชการในหน่วยทหารที่มีคุณสมบัติอนุปริญญาขึ้นไป ซึ่งผ่านการอบรมจากกระทรวงศึกษาธิการมาแล้ว ให้ทำหน้าที่เป็นครูประจำกลุ่ม และนายทหารโครงการ
5. ใช้งบประมาณ กระทรวงศึกษาธิการในการดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาฯ กองบัญชาการสนับสนุนทหารอากาศ มีหน้าที่กำกับดูแลผลการดำเนินการ โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับกองบัญชาการของพลทหาร
6. ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรตามระดับหลักสูตรที่ศึกษาจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ในวันปลดจากกองประจำการ

บทบาทหน้าที่กองทัพอากาศ

1. กรมกำลังพลทหารอากาศ มีหน้าที่วางแผน อำนาจการ ประสานงาน ควบคุม เสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับทหารกองประจำการ ทอ. ตลอดจนรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาและหน่วยเกี่ยวข้องทราบตามกำหนด
2. กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ มีหน้าที่
 - 2.1 ควบคุม ตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการของหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนในพื้นที่ของ ทอ.
 - 2.2 ประสานกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนในพื้นที่ของ ทอ. ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
 - 2.3 ประเมินผลโครงการ แล้วสรุปผลรายงาน ผบ.ทอ. (ผ่าน กพ. ทอ.) ปีละ 2 ครั้ง

3. กองบัญชาการยุทธทางอากาศ มีหน้าที่

กำกับ ดูแล ติดตามผลการดำเนินงาน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับทหารกองประจำการของ นขต.บขอ. ที่เป็นหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนในพื้นที่ของ ทอ.

4. กองบัญชาการสนับสนุนทหารอากาศ มีหน้าที่

กำกับ ดูแล ติดตามผลการดำเนินการ โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับทหารกองประจำการของ พย. บนอ.

5. หน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนในพื้นที่ของ ทอ. ได้แก่ อย. บขอ. ร.ร.การบิน บขอ., บน.1๑, บน.2๑, บน.4๑, บน.21๑, บน.23๑, บน.41๑, บน.46๑, บน.53๑, บน.56๑, บน.71๑, พอ. บนอ. และ สน.ผบ.ตม. มีหน้าที่

5.1 ดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาฯ ให้แก่ทหารกองประจำการในสังกัด

5.2 สนับสนุนในเรื่อง ครูประจำกลุ่ม นายทหาร โครงการอุปกรณ์การศึกษา สารานุกรมโลก อาคารสถานที่ ตลอดจนกำหนดวันเวลาพบกลุ่ม

5.3 ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมาย และผู้เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจเรื่องโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

5.4 สรรหาบุคคลที่เหมาะสมเพื่อแต่งตั้งเป็น ครูประจำกลุ่มและนายทหาร โครงการ

5.5 ประสานกับศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ (ศบอ.) หรือศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต (ศบข.) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด (ศนจ.) หรือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร (ศน.กทม.) ในเรื่องการรับสมัคร การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา การลงทะเบียนเรียน การปฐมนิเทศนักศึกษา สื่อการเรียนการสอน

5.6 ประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินงาน แล้วรายงานผลให้ บศอ. ทราบ ปีละ 2 ครั้ง

ภาคผนวก ง

แสดงผลค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

ตารางที่ 20 แสดงผลค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม เรื่องกระบวนการ
เกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการที่มีผลกระทบต่อดังสังคมไทย

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
กระบวนการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารกองประจำการ		13.	.26
1.	.42	14.	.44
2.	.42	15.	.36
3.	.22	16.	.44
4.	.25	17.	.42
5.	.20	18.	.43
6.	.48	19.	.53
7.	.40	คุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรม	
8.	.32	1.	.53
9.	.49	2.	.20
การกระบวนการฝึกอบรม		3.	.36
1.	.30	4.	.51
2.	.45	5.	.41
3.	.44	6.	.46
4.	.41	7.	.20
5.	.44	8.	.42
6.	.42	9.	.38
7.	.26	10.	.51
8.	.27	11.	.46
9.	.20	12.	.55
10.	.42	13.	.20
11.	.44	14.	.21
12.	.43	15.	.22

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
<u>คุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรม</u>		<u>ผลกระทบทางสังคม</u>	
16.	.20	1.	.48
17.	.23	2.	.47
18.	.28	3.	.48
19.	.21	4.	.54
20.	.33	5.	.48
21.	.20	6.	.20
22.	.22	7.	.20
<u>ความพึงพอใจในการเป็นทหาร</u>		8.	.20
1.	.33	9.	.20
2.	.45	10.	.47
3.	.45	11.	.45
4.	.47	12.	.51
5.	.33	13.	.46
6.	.43	14.	.51
7.	.44	15.	.51
8.	.49	16.	.56
9.	.42	17.	.55
10.	.48	18.	.20
11.	.47	19.	.49
12.	.48		
13.	.54		
14.	.49		
15.	.20		

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .91